

Anesthesiologie

Zorg rondom de operatie of behandeling van uw kind

antonius
ziekenhuîs

Het Antonius Ziekenhuis vormt samen met
Thuiszorg Zuidwest Friesland de Antonius Zorggroep

Binnenkort krijgt uw kind een operatie of onderzoek, waarbij anesthesie (verdooving) nodig is. Waar verder in deze tekst operatie staat, wordt ook onderzoek bedoeld.

Deze folder informeert u over het preoperatief spreekuur, de voorbereiding op de operatie, de anesthesie en wat er gebeurt na de operatie. Ook krijgt u informatie over hoe u uw kind voor en na de operatie kunt ondersteunen.

1. Preoperatief spreekuur (POS)

Om veilig anesthesie te kunnen geven, is er informatie over de gezondheid van uw kind nodig. Daarom krijgt uw kind een afspraak voor een vooronderzoek op het preoperatief spreekuur (POS). Dit vooronderzoek wordt soms ook via een (beeld)belafspraak gedaan. Wilt er dan voor zorgen dat uw kind daar ook bij is?

Vorbereiding POS

- **Vragenlijst invullen**

Bij de afspraakbevestiging van het POS hebt u een gezondheidsvragenlijst gekregen. Vul deze vragenlijst vóór de POS-afspraak in.

De vragenlijst is per post toegestuurd of op het patiëntenportaal MijnAntonius klaargezet. Ga daarvoor naar www.mijnantonius.nl/login en log in met de DigiD-gegevens van uw kind of met een tijdelijke inlogcode.

- **Medicijnen**

Een paar dagen voor de POS-afspraak neemt een medewerker van de ziekenhuisapothek telefonisch contact op om te bespreken welke medicijnen uw kind gebruikt. Hiervoor wordt ook informatie bij de eigen apothek opgevraagd. Er wordt ook gevraagd naar zelfzorgmiddelen (medicijnen die te koop zijn zonder recept).

- **Toestemming**

Is uw kind jonger dan 16 jaar? Dan moet u als ouder of wettelijk vertegenwoordiger toestemming geven voor de operatie en de anesthesie. **Zorg er daarom voor dat u dan bij de POS-afspraak van uw kind bent.**

De Wet op de Geneeskundige Behandelings Overeenkomst (WGBO) kent verschillende regels per leeftijdsgroep voor het geven van toestemming voor een operatie:

- **Tot 12 jaar**

Er is alleen toestemming nodig van de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers.

- **12 tot en met 15 jaar**

Er is toestemming nodig van de ouders of wettelijke vertegenwoordigers én het kind.

- **Vanaf 16 jaar**

Er is alleen toestemming nodig van het kind.

Meer informatie over de WGBO is te vinden op de website van de Vereniging Kind en Ziekenhuis: www.kindenziekenhuis.nl/rechten-patient/

- Voor kinderen: www.jadokterneedokter.nl

- Voor tieners: www.MijnRechtenAlsZiekKind.nl

POS-afspraak

U en/of uw kind hebben eerst een gesprek met een verpleegkundige. Die neemt met u de vragenlijst door die u en/of uw kind van tevoren hebben ingevuld. Ook krijgt u informatie over hoe de opname in het ziekenhuis gaat.

Daarna volgt een gesprek met de anesthesioloog. Dit is een arts die gespecialiseerd is in alle vormen van anesthesie, de bewaking tijdens een operatie en pijnstilling. De arts bespreekt:

- De gezondheid en medische voorgeschiedenis van uw kind.
- Welke anesthesie uw kind krijgt.
- Of uw kind voor de operatie met bepaalde medicijnen moet stoppen en wanneer uw kind daar weer mee mag starten.

De anesthesioloog bepaalt daarna of de operatie kan doorgaan.

Het kan zijn dat de anesthesie door een andere anesthesioloog wordt gegeven dan de arts die u tijdens de POS-afspraak hebt gesproken.

Opname

De afdeling Opnameplanning neemt 1 of 2 weken voor de operatie, per e-mail of telefonisch, contact met u op om de opnamedatum af te spreken. Deze datum wordt per e-mail of per post aan u bevestigd.

2. Voorbereiding op de operatie

Medicijnen

De anesthesioloog bespreekt op het preoperatief spreekuur of uw kind bepaalde medicijnen kan blijven gebruiken of daar tijdelijk mee moet stoppen. Dit staat ook in de bevestiging die u bij de POS-afspraak hebt gekregen.

Lees deze bevestiging goed door en volg de instructies op.

Nuchter zijn (niet eten)

Het is erg belangrijk dat de maag van uw kind leeg is voor de operatie. Hiermee wordt voorkomen dat er tijdens de verdoving voedsel vanuit de maag in de longen terecht kan komen. Dit kan ernstige gevolgen hebben.

Uw kind mag:

- Vanaf **6 uren** vóór het tijdstip van opname **NIETS MEER ETEN**.
 - Baby's flesvoeding: vanaf **6 uren** voor het tijdstip van opname geen flesvoeding meer krijgen.
 - Baby's borstvoeding: vanaf **4 uren** voor het tijdstip van opname geen borstvoeding meer krijgen.
- Tot het tijdstip van opname mag uw kind **PER UUR** een half glas (75 ml) water OF water met limonadesiroop drinken.

Heeft uw kind de regels niet (goed) opgevolgd? Dan kan de anesthesioloog besluiten om de operatie niet door te laten gaan.

Let op

Wordt uw kind een dag vóór de operatie al opgenomen? Dan hoeft uw kind niet nuchter te komen.

Roken

Als uw kind rookt, is het beter om daar voor de operatie mee te stoppen. In ieder geval 12 tot 24 uur voor de operatie, maar hoe eerder uw kind stopt, hoe beter dat is. Door te stoppen met roken:

- Geneest de wond beter.
- Herstelt uw kind sneller.
- Wordt de kans op complicaties, zoals een infectie of longontsteking, kleiner.

Hygiëne

Vanaf 7 dagen voor de operatie mag uw kind:

- Het gebied van de operatie niet meer ontharen vanwege de kans op huidinfecties.

Op de dag van de operatie mag uw kind:

- Geen make-up, dagcrème en/of bodylotion gebruiken.
- Geen sieraden en/of piercings dragen.
- Geen nagellak, gellak, acrylnagels of gelnagels dragen. Dit geldt in ieder geval voor de wijsvingers van beide handen, maar het is beter als alle nagels hiervan vrij zijn.
- Geen bril, lenzen en soms ook geen gehoorapparaat dragen.
- Geen loszittende plaatjes en beugels dragen.

Gebit

Het is belangrijk dat u aan de anesthesioloog vertelt of uw kind loszittende tanden of kiezen heeft. Deze kunnen losraken bij het inbrengen van een beademingsbuis of een keelmasker. De buis of het masker wordt gebruikt om de ademhaling van uw kind tijdens de anesthesie te regelen.

Vaccinatie (inenting)

Uw kind mag binnen 1 week voor en 1 week na de operatie of behandeling geen vaccinatie krijgen.

Bij ziekte en koorts

Bel met het ziekenhuis als uw kind in de dagen voor de operatie:

- Ziek is (bijvoorbeeld verkouden, hoesten of overgeven).
- Koorts heeft boven de 38,5°C.
- In contact is geweest met kinderen met besmettelijke kinderziekten (bijvoorbeeld waterpokken).
- **VOOR de dag van de operatie** belt u de polikliniek. De specialist beoordeelt dan of er een nieuwe afspraak moet worden gemaakt.
- **OP de dag van de operatie** belt u met de Kinderafdeling (F2G2).
T: 0515 - 48 83 30.

3. Anesthesie

I. Algehele anesthesie (narcose)

Bij algehele anesthesie slaapt uw kind heel diep en hoort, voelt of ziet uw kind niets van de operatie.

Uw kind kan in slaap worden gebracht met een kapje of met een infuus. Wat voor uw kind de beste manier is, hangt onder andere af van de leeftijd en gezondheid van uw kind en de soort operatie. Tijdens de POS-afspraken bespreekt de anesthesioloog dat met u en/of uw kind.

- **Kapje**

Uw kind krijgt een kapje over de mond en de neus. Uit het kapje komt het anesthesiemiddel dat uw kind diep moet inademen. Als uw kind slaapt, wordt er een infuusnaaldje in een bloedvat in de arm of hand ingebracht. Hierdoor kunnen medicijnen of pijnstillers gegeven worden.

- **Infuus**

De plaats waar uw kind het infuus krijgt, wordt vooraf verdoofd met een speciale pleister. Op deze plaats wordt een infuusnaaldje ingebracht. Door dit naaldje wordt de narcosevloeistof ingespoten. Via het infuus kunnen ook medicijnen of pijnstillers gegeven worden. Uw kind krijgt ook een kapje voor met zuurstof.

Beademingsbuis of keelmasker

Om de ademhaling tijdens de anesthesie te kunnen regelen wordt een beademingsbuis of keelmasker ingebracht. Uw kind is dan al in slaap en merkt daar niets van.

Mogelijke bijwerkingen en risico's

Anesthesie is tegenwoordig zeer veilig, maar nooit helemaal zonder risico's. Als de anesthesie bijzondere risico's heeft voor uw kind, heeft de anesthesioloog dit met u en/of uw kind besproken.

Algemene bijwerkingen en risico's bij anesthesie kunnen zijn:

- Uw kind kan zich kort na de operatie nog slaperig voelen en af en toe wegdommelen. Dat is heel normaal.
- De beademingsbuis of het keelmasker die tijdens de operatie in de keel zat, kan door irritatie keelpijn of heesheid geven. Dit verdwijnt bijna altijd vanzelf.
- Het gebit kan beschadigd worden tijdens het inbrengen van de beademingsbuis of het keelmasker.
- Door het liggen op de operatietafel kan een zenuw in de arm of het been beklemd raken. Uw kind kan dan last krijgen van tintelingen en krachtsverlies.
- Uw kind kan een allergische reactie krijgen op de medicijnen. Dit kan jeuk en huiduitslag veroorzaken. In zeldzame gevallen kan dat een ernstige reactie zijn met als gevolg een shock en/of hart- en ademstilstand.

II Regionale anesthesie

Soms wordt algehele anesthesie gecombineerd met een plaatselijke (regionale) verdoving. Deze verdoving wordt gegeven om pijn na een operatie te verminderen. De anesthesioloog geeft de regionale anesthesie als uw kind al in slaap is gebracht.

Als uw kind dit krijgt, bespreekt de anesthesioloog dit met u.

4. Voor en na de operatie

Uw kind krijgt op de dag van de operatie van de medisch pedagogisch zorgverlener of kinderverpleegkundige uitleg over wat er gaat gebeuren. Afhankelijk van de leeftijd van uw kind wordt dat gedaan met een prentenboek of een tablet en materialen zoals een kapje en plakkertjes.

Uw kind wordt in bed vanaf de afdeling naar de voorbereidingsruimte (holding) van de operatieafdeling gebracht.

Ouders of verzorgers

Er mag bijna altijd 1 ouder of verzorger met uw kind mee totdat het onder narcose is en bij uw kind zijn als het weer wakker wordt. Deze mag:

- Niet ziek zijn en/of een infectie (zoals keelontsteking) hebben.
- Geen sieraden dragen.

Let op

- Bent u zwanger en wordt uw kind met een kapje verdoofd? Dan wordt het afgeraden met uw kind mee te gaan. De anesthesiedampen kunnen schadelijk zijn voor uw ongebooren kindje.
- Als u verwacht dat u angstig, onzeker of erg emotioneel zult zijn, is het beter om niet mee te gaan of alleen tot aan de ingang van de operatieafdeling. U kunt ook altijd met de medisch pedagogisch zorgverlener overleggen wat u het beste kunt doen.

De ouder of verzorger doet op de holding een muts op en trekt speciale kleding over de eigen kleding aan. Het is daarom handig om gemakkelijke kleding en schoenen te dragen.

Als uw kind aan de beurt is, gaat het naar de operatiekamer. Daar wordt uw kind aangesloten op de bewakingmonitor:

- Met plakkers op de borst wordt het hartritme in de gaten gehouden.
- Er wordt een bloeddrukband om de bovenarm gedaan.
- Met een dopje op de vinger wordt het zuurstofgehalte in het bloed gemeten.

Als uw kind erg gespannen is, kunnen sommige voorbereidingen ook worden gedaan als uw kind slaapt.

Uw kind wordt in slaap gebracht. De anesthesioloog heeft met u en uw kind afgesproken of dat met een kapje of met een infuus wordt gedaan.

Uw kind kan rustig zijn als het in slaap wordt gebracht maar kan ook de volgende reacties laten zien:

- De ogen blijven open of draaien weg.
- De ademhaling kan versnellen of zwaarder worden.
- Schokbewegingen van de armen en/of benen.

U hoeft zich hierover geen zorgen te maken, dit zijn normale reacties die veel voorkomen. Uw kind merkt hier zelf niets van.

Als uw kind slaapt, verlaat de begeleidende ouder of verzorger de operatiekamer en wordt begeleid door de medisch pedagogisch zorgverlener.

Na de operatie wordt uw kind naar de uitslaapkamer (verkoever) gebracht om rustig bij te komen. Hier wordt de bewakingsmonitor weer aangesloten en krijgt uw kind soms nog extra zuurstof. De ouder of verzorger wordt hier naartoe gebracht om erbij te zijn als uw kind wakker wordt.

Als uw kind wakker genoeg is, wordt het weer naar de kinderafdeling gebracht.

5. Terug op de afdeling

Misselijkheid

Uw kind kan misselijk worden na de verdoving of van de operatie zelf. Als de misselijkheid niet vanzelf overgaat of als uw kind er veel last van heeft, kunt u de verpleegkundige om medicijnen vragen.

Dorst

Vlak na de operatie mag uw kind niet vrijuit drinken. Dit kan de kans op misselijkheid vergroten. De meeste kinderen mogen wel een waterijsje hebben.

Slaperigheid

Na algehele anesthesie kan uw kind nog enkele uren slaperig zijn. Het is daarom goed dat u uw kind niet te veel bezoek krijgt.

Let op:

De eerste 24 uur na de anesthesie mag uw kind:

- Niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer.
- Niet alleen thuis zijn.

Pijn

Als de verdoving uitgewerkt raakt, kan uw kind pijn krijgen. Het is belangrijk dat het niet teveel wordt. Dat kan er voor zorgen dat uw kind niet goed herstelt.

De anesthesioloog maakt afspraken met de verpleging over de pijnstillende medicijnen die uw kind mag hebben en hoe vaak. De verpleegkundige doet regelmatig een pijnmeting passend bij de leeftijd van uw kind, bijvoorbeeld met behulp van smiley's.

Mocht de afgesproken pijnstilling onvoldoende zijn dan wordt er met de anesthesioloog gekeken naar de mogelijkheden om de klachten te verminderen.

6. Uw kind ondersteunen

Vorbereiding

Bereid uw kind goed voor op het verblijf in het ziekenhuis. Als uw kind weet wat er gaat gebeuren, dan kunnen de opname en de operatie vaak beter worden verwerkt.

Ieder kind is uniek. Daarom is ook de voorbereiding per kind verschillend. Hieronder vindt u een aantal adviezen.

- U kunt bij jonge kinderen een paar dagen voor de opname met de voorbereiding beginnen. Bij oudere kinderen kan dat wel wat eerder. Betrek ook broertjes en/of zusjes bij de ziekenhuisopname.
- Vooral jonge kinderen hebben herhaling nodig. Ook oudere kinderen zullen niet alles in één keer onthouden. Kom daarom regelmatig op de opname terug.
- Ga bij jonge kinderen niet al te diep in op de operatie of behandeling, zodat uw kind er niet te veel over kan gaan fantaseren. Vertel alleen over wat uw kind bewust mee gaat maken, dus gaat zien, horen, voelen en ruiken. Oudere kinderen willen meestal precies weten wat er gaat gebeuren en waarom. U kunt met hen dieper op de opname ingaan.
 - Probeer woorden die het negatieve benadrukken en de emotie al invullen zoveel mogelijk te vermijden, zoals bang, pijn of misselijk. Zeg bijvoorbeeld dat uw kind na de operatie een wondje heeft en dat wondje kan voelen. Meer informatie vindt u in de folder van de stichting Kind&Ziekenhuis: "Helpend taalgebruik bij ingrepen".
 - Vraag aan uw kind wat het zelf verwacht en sluit daarbij aan met uw informatie.
 - Wees eerlijk. Vertel wat u weet. Als u iets niet precies weet, kunt u aangeven dat jullie dat aan de dokter gaan vragen.
- Kleine kinderen kunt u het beste spelenderwijs voorbereiden door bijvoorbeeld samen te tekenen of te spelen. Samen de tas inpakken is ook een goede voorbereiding. De vertrouwde knuffel, lievelingsspeelgoed en eventueel de fopspeen gaan natuurlijk mee.

Kinderwebsite

Het Antonius Ziekenhuis heeft een speciale website voor kinderen:
www.mijnantonius.nl/een-operatie-in-het-ziekenhuis

Hier kan uw kind, samen met u, zien en lezen wat er gebeurt op de operatiedag. Er staan 2 verschillende digitale fotoboekjes op de website: 1 over de narcose met een kapje en 1 over de narcose met een infuus.

Om te lezen

Op de website van de openbare bibliotheek kunt u verschillende boeken over een ziekenhuisopname vinden om met uw kind te lezen:

www.bibliotheek.nl

Gebruik hiervoor de zoekterm “prentenboek ziekenhuis”.

Kinderen kunnen gratis lid worden van de bibliotheek.

Opname

Medisch pedagogisch zorgverleners

De medisch pedagogisch zorgverleners van de Kinderafdeling kunnen u tijdens de opname helpen bij het ondersteunen van uw kind.

Hebt u nog vragen over de begeleiding van uw kind?

Bel dan gerust naar de Kinderafdeling en vraag naar de medisch pedagogisch zorgverlener.

T: 0515 - 48 83 30.

Na de operatie

Na een operatie is het normaal dat uw kind zich een tijdje niet fit voelt. Dat kan door de anesthesie komen, maar ook door de indrukwekkende gebeurtenis die een opname en operatie kan zijn.

Thuis heeft uw kind tijd nodig om de gevoelens en de ervaringen te verwerken. Elk kind reageert op zijn eigen manier. Het ene kind laat geen veranderingen in gedrag zien, het andere kind wel. Veranderingen kunnen bijvoorbeeld zijn: slecht slapen, meer aanhankelijk zijn, niet willen praten over het ziekenhuis, weer gaan bedplassen of duimzuigen. Dit gaat meestal weer voorbij. Wij adviseren u om uw kind in deze periode wat extra aandacht te geven. Praat over de ziekenhuisopname als uw kind dat wil. Samen spelen is ook een goede manier om ervaringen te verwerken.

Contact

Hebt u nog vragen?

Voor vragen over de anesthesie, belt u het POS.

Maandag tot en met vrijdag van 8:00 tot 16:30 uur.

T: 0515 - 48 89 44.

Voor vragen over de datum van opname, belt u Opnameplanning.

Maandag tot en met vrijdag van 8:00 tot 16:00 uur.

T: 0515 - 48 82 10.

Voor vragen over de opname, belt u de Kinderafdeling.

T: 0515 - 48 83 30.

Als u vragen hebt over de behandeling, kunt u contact opnemen met de behandelend specialist van uw kind.

Antonius Ziekenhuis

Bolswarderbaan 1, Sneek

T 0515 - 48 88 88

Urkerweg 4, Emmeloord

T 0527 - 62 04 60

Urkerweg 1, Emmeloord

T 0527 - 48 87 77

Thuiszorg Zuidwest Friesland

Bolswarderbaan 3, Sneek

T 0515 - 46 11 00

www.mijnantonius.nl